

19 januari 2016

Huiskamerdienst.

In Cologeras wordt eens per maand op een door-de-weekse dag, vanuit onze kerk in Arapoti, een bijeenkomst gehouden bij iemand aan huis. De praktijk wijst uit dat deze huisbijeenkomsten laagdrempeliger zijn dan de zondagse erediensten en ook beter worden bezocht.

Henk en ik werden door een kerkenraadslid, die verantwoordelijk is voor zendingsprojecten, gevraagd deze keer ook mee te gaan. Pastor Ilmo, twee kerkenraadsleden en wij, reden in één auto naar Calógeras. We haalden witte tuinstoelen uit de kerk, laadden die in de auto en zo reden we

naar de plaats van bestemming. Daar zaten al enkele mensen ons op te wachten. Uiteindelijk kwamen we in een kring te zitten op de balustrade. In het gras zit men hier niet in verband met het ongedierte. Er waren ongeveer twintig mensen.

De manier waarop pastor Ilmo leiding gaf, sprak mij aan. Ik had in de auto al gezien dat hij een boekje bij zich had over vrouwenstudies. Ik dacht: dit wordt spannend! Als je iets wilt in zo'n gezelschap, dan moet je bij de bevrijdingstheologen zijn, lijkt mij. Iedereen had een bijbel in de hand en mocht een vers lezen. Na elk vers werd er even rust gehouden en stelde pastor Ilmo een vraag of hij plaatste de tekst in een hedendaagse situatie. Het gesprek kwam al vrij snel op gang. Mensen kwamen met voorbeelden uit hun eigen leven. Wauw, dacht ik, beheerste ik nu het Portugees maar wat beter... Want zo is de Bijbel bedoeld: een spiegel voor je eigen leven.

We lazen Handelingen 8:31-43. De Braziliaanse Bijbel-uitgave is te vergelijken met onze 'Bijbel In Gewone Taal'. Ik moest tijdens deze bijeenkomst denken aan ds. Marten de Boer uit Oosterend (Fr). Hij was in de jaren '90 al een groot voorstander van diensten in huiskamerverband. Maar toen was kerkelijk Nederland zover nog niet.

Een ruildienst in Carambeí

Het verraste mij dat ik door ds. Roberto Verburg, predikant te Carambeí werd gevraagd voor een ruildienst. Dit had ik niet kunnen dromen. Het heeft mij altijd zeer onwaarschijnlijk geleken dat ik nog eens in een 'christelijk gereformeerde' gemeente zou voorgaan. Dat ik dit tussen haken plaats komt, omdat deze gemeente zich evenals de gemeente van Arapoti een IER-gemeente noemt. Toch is de 'ligging' van deze gemeente duidelijk anders dan de gemeente van Arapoti. Men spreekt in de kolonies van christelijk gereformeerd, misschien wel mee omdat ds. Roberto Verburg is afgestudeerd aan de Theologische Universiteit Apeldoorn. Ik heb het als

een voorrecht ervaren dat ik hier als vrouw mocht voorgaan! En wat ik als heel bijzonder heb ervaren, is dat ik na de dienst in de consistorie nog even werd aangesproken op de inhoud van de preek. Veel kerkenraadsleden weten niet hoe belangrijk dat voor een predikant is. Het hoeft geen discussie te zijn, maar toch... Dit gebeurt mij niet overal!

Een dagje Holambra II

Holambra I en II zijn kolonies waar vooral emigranten met een rooms-katholieke binding wonen en werken. De katholieke kerk heeft deze beide kolonies jarenlang van een Nederlandstalig priester voorzien. Hoe dat nu is, heeft niemand mij nog kunnen vertellen. De kerkgang is in beide kolonies sterk teruggelopen, in tegen stelling tot de protestantse kolonies, waar de kerkgang juist goed is.

Natuurlijk was er onderweg een moment van pauzeren.

En zoals Nederlanders gewend zijn, kwam de tas met lekkernijen uit de kofferbak: heerlijke eigen gebakken koek en een lekker eigengemaakt vruchtendrankje. Beter konden we het ons niet wensen. Maar... bij vertrek liet de auto het resoluut afweten. Wat was er aan de hand?

Wat een geluk dat we de stop hadden gemaakt bij een steenfabriek, want daar was men zo behulpzaam een garage te bellen. En, terwijl de auto werd gerepareerd, werden wij rondgeleid in de steenfabriek. Stenen met gaten, zoals men in Brazilië gewend

is mee te bouwen. De muren van de huizen en gebouwen zijn hier enkelsteens. Bijzonder ook te zien dat de arbeiders in kleine huisjes op het fabrieksterrein wonen.

Na deze rondleiding konden we onze weg naar Holambra II vervolgen.

De weg weg naar Holambra II was voor mij een tocht van herkenning. In 2010 ben ik hier geweest met Hillie Visscher en Janneke de Jonge. We hebben hier toen een tocht gemaakt naar de gevangenis in Itaí om daar Wily te bezoeken. In tegenstelling tot toen, was het hier nu erg rustig. Dat is toen een reis geweest die diepe indruk op ons heeft achtergelaten.

In Holambra II hebben we een bezoek gebracht aan het bedrijf van Steltenpool. Van hieruit worden snijbloemen en planten over heel Brazilië verspreid. Een prachtig bedrijf! Henk en ik waren het er over eens, dat mochten wij nog ooit eens een bedrijf willen beginnen, dan wordt het een gelijksoortig iets als hier. Kun je begrijpen dat we op onze terugreis bijna geen plek meer hadden in de auto? Twee dozen vol kleurige

orchideeën namen alle ruimte in beslag. Maar dit was zeker de moeite waard.

